

Titel:

Tema: Sorg, familierelationer, savn, skyld, venskab, fædre, sorgbearbejdelse
Fag: Dansk
Målgruppe: 6.-8. kl.

Roman af Mette Vedsø, forlaget Høst og Søn 2014

Faglig relevans/kompetenceområder

Resumé:

Mattis og faren har altid været bedste venner. Faren er med til fodbold hver gang. Han støtter Mattis og opmuntrer ham med ord og klap. Pludselig en dag ændrer alt sig for Mattis. Faren bliver dræbt i en trafikulykke, og Mattis fundament i verden er væk. Den lille roman starter rigtigt cirka et halvt år efter ulykken. Familien flytter tættere på morens familie. Mattis har ikke lyst til at starte et nyt liv. Han afskyr alt det nye. Han vil slet ikke glemme faren og alt det, han står for. Det er hans frygt, at moren vil glemme. Ingen får lov til at komme tæt på ham. Dog lykkes det efterhånden nabopigen, den forsømte Frederikke, at komme lidt ind på ham. Langsomt går det op for ham, at den bedste måde at mindes faren, er at leve igen.

Uddrag af lektørdtalelsen:

- *Voldsom og realistisk fortælling, der skærer sig ind i hjertet.*
- *Selvom ensomhed, sorg og vrede er beskrevet meget stærkt og levende, er det samtidig en spændende, genkendelig og tankevækkende fortælling fuld af håb og livsmod*
- *Socialrealismen er tilbage for fuld kraft - og her i en stærk, ren og vedkommende form. anbefales varmt*

Der arbejdes med følgende mål fra Fælles mål Efter 6.klasse
Kompetenceområde. Fortolkning

Kompetencemål: Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Færdigheds-og vidensområder:

Oplevelse og indlevelse: Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne

Fortolkning: Eleven kan sammenfatte sin fortolkning.
Eleven har viden om motiv og tema.

Bogen er skrevet med lix 21. Den er fortalt i et konkret og enkelt sprog. Det er en kompleks handling men med masser af billedsprog hentet fra hverdagen.

Ideer til undervisningen

Her følger forskellige opgaver. Nogle skal løses undervejs, enkelte før og de fleste efter første læsning. Som altid er der tale om et idekatalog, og man udvælger de opgaver, man finder bedst egnede og supplerer evt. med egne.

Før du læser

Kig på forsiden. Hvad tænker du når du ser titlen og illustrationen?

Læs bagsideteksten. Hvilke forestillinger gør du dig om bogens handling? Diskuter på klassen, i grupper eller skriv evt. 5-10 linjer om det.

Mens du læser

Læg mærke til, hvordan Mattis fortæller om sit liv.

Skriv stikord til de steder hvor du synes historien ændrer sig.

Efter læsningen af bogen.

Hvilke følelser går Mattis igennem?

Hvordan tackler moren Mattis sorg?

Hvilket indtryk gør fortælleren på dig?

Beskriv Mattis liv før og efter ulykken

Hvad er tekstens tema?

Hvilken slags fortælling er Død og citronmåne? Begrund dit svar.

Hvordan er teksten bygget op?

FAKTA

En tekst kan være bygget op efter forskellige kompositions modeller:

- Kronologisk, fx efter en beretter model
- Som en rammefortælling, hvilket vil sige med en historie i historien
- Med parallelhistorier, hvor flere historier vikler sig ind i hinanden på forskellig vis. Består af to eller flere historier, der udspiller sig indenfor den samme fortælling, men hvor der kan være spring i tid, sted eller synsvinkel.

Man kan bryde de forskellige kompositioner ved at benytte følgende:

Forudgreb, når det antydes, hvad der videre vil ske

Tilbageblik, når der fortælles om noget der tidligere er sket

Flashback, når man oplever en konkret hændelse der tidligere er sket.

Hvem er fortælleren og hvilken synsvinkel hører vi historien ud fra?

Fortæller og synsvinkel:

1.persons fortæller

Historien er fortalt som en jegfortæller. "Jeg" er én af hovedpersonerne. Han/Hun fortæller hvad han eller hun ved og tænker.

3.personsfortæller

Refererer til personerne i fortællingen som "han", "hun", eller "de" og deltager ikke selv i handlingen. 3. personsfortælleren er – ofte – som en flue på væggen.

Ydre synsvinkel: Fortælleren er uden for situationen. Han fortæller om noget ydre, fysisk, der er set eller hørt udefra.

Indre synsvinkel: Fortælleren er inde i en persons bevidsthed og fortæller om denne persons tanker og følelser.

Kombineret synsvinkel: Fortælleren er skiftevis uden for og inden i personen.

Se evt. denne lille film:

Fortæller og synsvinkel <https://www.youtube.com/watch?v=uPRmpEtrZwk>

Mattis føler skyld- hvorfor?

s.72 "*det er det samme der gør dig lykkelig og ulykkelig*" – hvad menes der med det?

Hvorfor vil Mattis ikke spille fodbold længere?

Hvornår sker der et vendepunkt for Mattis i historien?

I mindre grupper kan eleverne skiftes til at svare på følgende:

Hvad kunne du/I godt lide ved bogen?

Var der noget du/I ikke brød dig/jer om?

Hvis Matthis var min ven ville jeg?

Da jeg læste bogen, tænkte jeg?

Det overraskede mig?

Det ramte mig da.....

Jeg kan nikke genkendende til...?

Hvis jeg var Mattis ville jeg.....

Supplerende forslag:

Lav en book trailer

Lav en personkarakteristik af Mattis og én anden af personerne.
Der kan både laves en indre og ydre personkarakteristik.

Lav evt. en Wordart med ordene der beskriver personen. Når ordene er skrevet skal det visuelle udtryk findes og hvilken farve der passer til.
Der kan også laves en foldebog med karakteristisk af personen

Book Bento - en visuel fortolkning

Lav en visuel fortolkning af bogen. Lav en 'ramme' rundt om bogen af fysiske genstande der passer til enten historien eller en af personerne i bogen.